

Status for
"Strategi 2020 – berettiget tillid"

Tilsyn med det systemiske perspektiv

Strategisk målbillede

Finanstilsynet skal i såvel planlægningen som i de konkrete tilsynsreaktioner inddrage betydningen for ikke bare den enkelte virksomhed, men også for det samlede finansielle system.

Der skal være et analytisk setup omkring det makroprudentielle tilsyn, der gør, at Finanstilsynet kan og tør gribe ind, når det bliver nødvendigt. Sandsynligheden for og konsekvenserne af en systemisk krise skal mindskes.

Med etableringen af Det Systemiske Risikoråd i 2013 blev der i Danmark skabt et analytisk setup omkring overvågning af makroprudentielle risici i Danmark. Rådet består af medlemmer fra Nationalbanken, Finanstilsynet, de økonomiske ministerier og uafhængige eksperter, og Nationalbanken og Finanstilsynet varetager i fællesskab sekretariatsfunktionen. Finanstilsynet har bidraget med flere analyser til rådet, hvor væsentlige risici til den finansielle stabilitet er blevet belyst. En vigtig milepæl for rådet har været delvis opbygning og siden frigivelse af den kontracykliske kapitalbuffer.

Internt har Finanstilsynet strømlinet sine processer for identifikation af mikro- såvel som makroprudentielle risici til det finansielle system, så der to gange årligt udarbejdes et samlet risikobillede for de virksomheder og områder, som Finanstilsynet fører tilsyn med. Et resumé af dette risikobillede offentliggøres på Finanstilsynets hjemmeside, hvor der samtidig peges på, hvilke tilsynsmæssige indsatser de identificerede risici har givet anledning til. Tabel 1 viser de væsentligste risici og udviklingen heri for det danske finansielle system.

Finanstilsynet har desuden etableret internt Systemisk Risiko Forum på chefniveau, der sikrer, at systemiske problemstillinger løbende analyseres og diskuteres.

Risiko	Udvikling de seneste seks måneder	Potentiel forværring
Recession	Kraftig opbremsning af dansk økonomi	Dyb og langvarig recession
Europæisk gældskrise	Ekspansiv finanspolitik og udrulning af hjælpepakker	Pludseligt stigende renter Gældskrise i visse lande Konjunkturtilbageslag
Ejendomsprisfald	Efter dyk i april er handelsaktivitet i maj omtrent tilbage på niveauet fra samme tid året før	Arbejdsløshed, konkurser, stigende renter og overudbud af ejendomme
Lave renter (Low for long)	Omtrent tilbagevending til renteniveauer for statsobligationer fra før COVID-19-krisens udbrud	Yderligere rentefald i kølvandet på global recession og lempelig pengepolitik
Aktiekursfald og stigende kreditspænd	Globale aktiekursfald og udvidelse af kreditspænd, som dog er reverseret noget	Risiko for fornyet aktiekursfald og udvidelse af kreditspænd
COVID-19 Operationelle forhold	Hjemsendelse, driftsstyring i lys af COVID-19 og flytning af arbejdspladser	Nedbrud af operationel drift, kunde-kontakt, governance styring
Cyberisiko	COVID-19-nedlukning, hjemsendelse af medarbejdere	Stort cyberangreb i kølvandet på COVID-19
Tillidskrise	Tillid til det finansielle system uændret, men forsat påvirket af hvidvask- og andre skandaler	Ny hvidvasksag, datalæk, IT-nedbrud, markedsskandale

Siden 2015 har Finanstilsynet udpeget de systemisk vigtige finansielle institutter (SIFI'er) i Danmark. Disse SIFI'er er blevet pålagt både ekstra kapitalkrav og et mere intenst løbende tilsyn med henblik på at forebygge opbygning af ukontrollerbare systemiske risici.

Finanstilsynet har også bidraget til udformningen af nye retningslinjer for boliglån i hustande med høj gæld. I regi af Det Systemiske Risikoråd blev der udarbejdet en henstilling om begrænsning af risikable låntyper ved høj gældsætning. Finanstilsynet udarbejdede en model, der adresserede problemerne. I sidste ende blev der indført et forbrugerbeskyttende god skik-tiltag, men tiltaget udsprang af de observerede systemiske problemer på markedet.

Endelig har Finanstilsynet iværksat en årlig spørgeskemaundersøgelse, som kortlægger systemiske risici i de finansielle virksomheder. Resultaterne offentliggøres, så virksomhederne kan reagere på eventuelle ukendte risici. Resultaterne indgår også i Finanstilsynets interne arbejde.

Eksempler på tiltag og tilsynsreaktioner

Forhøjelse af den kontracykliske kapitalbuffersats

Det Systemiske Risikoråd, Rådet, henstiller til erhvervsministeren, at den kontracykliske kapitalbuffersats i Danmark øges fra 1,0 til 1,5 pct. fra 30. juni 2020. Rådet forventer at henstille om en yderligere forhøjelse af buffersatsen med 0,5 procentpoint i 3. kvartal 2019, medmindre der sker en væsentlig opbremsning af risikooopbygningen i det finansielle system. De trinvisse forøgelser er en følge af Rådets strategi om, at buffersatsen skal øges gradvist. Rådet er parat til at henstille om en reduktion af buffersatsen med øjeblikkelig virkning, hvis der opstår stress i det finansielle system med risiko for en hård opstramning af kreditgivningen til husholdninger og virksomheder.

www.dsrr.dk/nyheder/2019/marts/forhoejelse-af-den-kontracykliske-kapital-buffersats

Møde i Det Systemiske Risikoråd

Udbruddet af covid-19 og tiltagene til at håndtere virussen har medført en kraftig og pludselig opbremsning i den økonomiske aktivitet både internationalt og i Danmark. Det fulde omfang af de negative effekter er endnu uvist, og der er risiko for, at den økonomiske tilbagegang bliver både dyb og langvarig. Frigivelsen af den kontracykliske kapitalbuffer giver institutterne mere rum til at opretholde kreditgivningen. Rådet forventer tidligst at henstille om en forhøjelse af bufferen i 2021.

www.dsrr.dk/nyheder/2020/juni/pressemeddelelse-efter-29-moede

Risikobillede præget af COVID-19

Finanstilsynet har offentliggjort sit aktuelle risikobillede. Risikobilledet bidrager til Finanstilsynets planlægning af tilsynsaktiviteter og beskriver de hovedrisici, som Finanstilsynet aktuelt har fokus på.

www.finanstilsynet.dk/Nyheder-og-Presse/Pressemeddelelser/2020/Risikobillede01072020

Årlig udpegning af SIFI-institutter

Den årlige udpegning af systemisk vigtige finansielle institutter (SIFI) i Danmark, på Færøerne og på Grønland har resulteret i genudpegning af de eksisterende SIFI'er. De danske SIFI-institutter er Danske Bank A/S, Nykredit Realkredit A/S, Nordea Kredit Realkreditaktieselskab, Jyske Bank A/S, Sydbank A/S, DLR Kredit A/S og Spar Nord Bank A/S. De færøske SIFI-institutter er P/F BankNordik, Betri Banki P/F og Norðoya Sparikassi. I Grønland er Grønlandsbanken fortsat udpeget som SIFI.

www.finanstilsynet.dk/nyheder-og-presse/pressemeddelelser/2020/sifer_30062020

Henstilling om begrænsning af risikable låntyper ved høj gældsætning

Det Systemiske Risikoråd retter henstilling til regeringen om begrænsning af risikable låntyper ved høj gældsætning.

www.dsrr.dk/nyheder/2017/marts/henstilling-om-risikable-laantyper-ved-hoej-gaeldsaetning

Nye retningslinjer for boliglån i husstande med høj gæld

Med de nye retningslinjer fremlægger regeringen en balanceret løsning, hvor vi understøtter et fortsat stabilt boligmarked til gavn for boligejerne. De nye retningslinjer skal således øge boligejernes robusthed for boliglån i husstande med høj gæld.

www.em.dk/nyhedsarkiv/2017/oktober/nye-retningslinjer-for-boliglaan-i-husstande-med-hoej-gaeld/

Cyberangreb i top på finanssektorens liste over bekymringer

Forhold omkring cybersikkerhed er den risiko, som flest finansielle virksomheder tror kan få betydning for den finansielle stabilitet i Danmark i de næste tre år. Det viser en ny spørgeskemaundersøgelse. På de næste pladser kommer prisfald på de finansielle markeder og geopolitiske forhold.

www.finanstilsynet.dk/nyheder-og-presse/pressemeddelelser/2018/cyberangreb-310518